

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An absolvendus, vel absolvi possit moribundus, qui neque in specie,
neque in genere peccata sua confiteri potest, nec ullum dat Confessionis
signum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

CASUS XXXIX.

De Confessione, & absolutione in articulo mortis moribundis impertienda.

HÆreticus quidem in extremis constitutus invisitur ab Ambrosio Parocho Catholico, cui persuadere conatur, ut abjurata hæresi Catholicam fidem profiteatur, utporè unicè necessariam ad salutem, sed cùm frustra eum adhortaretur, sequentia ei verba suggerit: Nonne in Religione tua permanes; quia illam veram existimas? Nonne illam Statim relingeres, si falsam putares? Nonne doles, te Deum offendisse? Nonne confiteris Deo te peccasse, & mihi confitereris, si scires, te posse, & debere hoc facere? Annuit ad singula æger, tum Parochus judicans apud se, ægrum esse tantùm materiale hæreticum, eum sub conditione absolvit. Mox ad alium, ad quem vocatur, invisendum ægrum Catholicum festinat, quem cùm omnibus sensibus destitutum invenisset, nec ullum Confessionis signum dare potuisset, eum sub conditione absolvit.

QUÆR. I. An absolvendus sit, vel absolvi possit moribundus, qui neque in specie, neque in genere peccata sua confiteri potest, nec ullum dat Confessionis signum.

QUÆR. II. An talis hæretici confessio sufficiens, & vera fuerit. 3. Et an Ambrosius Parochus prudenter concesserit absolutionem?

225 **A**D I. Q. Præmitto prius, moribundum rectè absolvi. Non solum quando petit absolutionem, etsi non possit ullum in specie peccatum declarare, vel si edidit præsentem Confessario signa solius contritionis, & doloris in ordine ad absolutionem, ut si percutiat pectus, aut manus, oculosque in Cælum tollat, vel si dicat: Miserere mei Deus, si videlicet hæc signa edat, sciens esse

esse periculum mortis, sitque mentis compos, & aliunde peccata in specie explicare non possit. Non inquam in hoc casu solum rectè absolvitur, sed etiam licet prædicta signa dederit Confessario absente, sed aliis præsentibus, qui id Confessario retulerunt, ut docet cum aliis Lugo contra alios. Imò licetè absolvitur, quando Confessarius monitus à domesticis, quòd hujusmodi signa dederit, attamen quando ad infirmum venit, reperit illum omni planè sensu destitutum, prout rursus cum aliis docet idem Lugo; nam si facta Confessario formali confessione invaderet infirmum ante absolutionem spoliatio omnium sensuum, capax nihilominus foret absolutionis, ut per se liquet: ergo etiam capax erit, postquam fecit Confessionem virtualem, & implicitam.

226 Difficultas ergo, & controversia est, an si nec ipse Confessarius aliquod Confessionis signum dari advertit, nec prius datum esse ex aliis intelligit, an nihilominus absolvere possit, saltem sub conditione? ubi

Non pauci imò communis DD. apud Dianam. 3. p. 17. 3. Q. 8. & 4. p. 17. 4. R. 92. Lug. D. 17. & Burghaber Cas. 81. centur. 1. negativam sententiam tenent, eò quòd Decreta Pontificum, & Conciliorum ad absolutionem mori-

bundo sensibus destituto dandam requirant vel testes, vel immediatam experientiam signorum significantium voluntatem confitendi, dum semper subjungunt: *Si voluntatis præterita testimonium aliorum verbis habeat, vel si desiderium confitendi per se, sive per alios ostenderit.*

Et ratio ulterior est; quia Sacramentum Pœnitentiæ pro parte essentiali exigit non solum contritionem, sed etiam Confessionem sensibilem, seu manifestatam aliquo signo sensibili, quod percipi possit à Confessario, & ex eo colligere, quòd pœnitens petat absolutionem, & quod de se sit aptum ad determinatè significandam talem petitionem absolutionis, nec sit omninò indifferens, ut oriatur ex quocunque alio affectu, & voluntate, quàm ex voluntate confitendi, nam ubi nulla est sensibilis accusatio, ibi nulla esse potest absolutio. Et hinc non quis gemitus, & suspiria, quæ etiam oriri possunt ex gravitate dolorum, metu mortis &c. admittenda sunt pro sufficienti signo doloris, vel petitione absolutionis, sed solum si orientur ex affectu virtutis Religionis, vel ex aspectu sacræ Imaginis, Crucifixi &c. quia omne signum Religionis satis probabiliter pro illo articulo extendi potest ad significandum dolorem de peccatis, & ad petendam absolutionem.

Hh 3

Unde

Unde loquendo saltem de Confessario, qui sit de Societate Jesu cenlet P. Burghaber *Cas. 81. centur. 1. m. a.* oppositam praxim à nullo ex PP. Societatis praticari posse, cum in ordinatione pro Studiis Superioribus Anno 1651. ad Provincias missâ prohibeatur, ne doceatur hæc sententia: *Moribundus, etsi nullum signum det, aut dederit contritionis, adeo ut Sacerdos nec sciat, nec prudenter putare possit, præcessisse sensibilem aliquam confessionem, absolvi potest.* Ex qua ordinatione infert prædictus Author, quòd prohibitio ista maximè posita sit ad tollendam praxim, cum vix ulli adhuc in Societate affirmativam docuerint, multi autem praticaverint; tum quòd doctrina moralis in Societate sit quasi forma, & regula praxis instituentæ, ut proinde hæc sine illa subsistere nequeat. Unde infert 2. nec sub conditione posse moribundum talem Sacramentaliter absolvi, tum quia hæc sententia absolutè, & absque limitatione prohibetur; tum quia aliter hæcenus absolutio data non est, nisi sub conditione, & ex præsumptione bonæ dispositionis ex bona fama: ergo cum nihilominus prohibitio posita fuerit, omnem hæc limitem, & præsumptionem sustulerit, necesse est.

227 Contra verò multi, gravesque AA. affirmativam sententiam benigniorem amplectuntur cum D.

Antonino in *Summ. part. 1. cap. 35. n. 7.* Malfes. in *Summ. tom. 1. tr. 7. cap. 5.* Joan. Caramuel in *Theol. mor. L. 3. D. 4. n. 154.* Tambur. de *Conf. l. 2. c. 10.* Carden. in *1. cris. d. 48.* Gobat n. 601. Sporer n. 645. Moya q. 4. aliisque compluribus, quorum aliqui docent pro sensibili signo doloris, atque Confessione sensibili sufficere, & servire vitam Christianè actam, sive, quæ Christianum decet, & convenit, per externa signa Religionis declarata.

Alii verò non assignant vitam Christianè actam pro ipsa Confessione sensibili sufficiente ad absolutionem, sed solum pro signo sufficienter fundante præsumptionem, quòd moribundus pro tali articulo edat aliqua signa, quibus petat absolvi, & testetur dolorem de peccatis, etsi fortè Confessarius talia signa determinatè, & reflexè non advertat, ut causata à tali affectu, & desiderio absolutionis. Unde

R. 1. Et dico 1. Si ex parte poenitentis nullum omninò signum, petitio, aut desiderium Confessionis præcessit, non potest illi conferri Sacramentalis absolutio. Ita teste Valq. q. 91. a. 2. dub. 1. omnes DD. qui ante ipsum scripserunt, & Lug. D. 17. S. 3. n. 39. qui postquam dixisset doctrinam hanc ab omnibus haberi pro certa, ita concludit: Non expedit ergo in
re

re tanti momenti sub pietatis specie plus sapere, quam omnes nostri SS. PP. sapuerunt, sed observare terminos, quos apposuerunt nobis.

Ratio responsionis petitur tum ex Decretis Pontificum, & Conciliorum cit. tum ex ipsa natura hujus Sacramenti, quod institutum est per modum iudicii, ad quod necessario requiritur aliqua saltem Rei accusatio, seu aliqua Confessio aliquo saltem modo sensibilibus significata; quia ubi nulla omnino datur Confessio, nequit ibi dari absolutio: ergo si ex parte penitentis nullum datur, vel datum fuit signum Confessionis, absolvi non poterit.

228 R. 2. Sola vita Christianè acta absque omni signo sensibili contritionis, aut desiderio confitendi non sufficit, ut moribundus absolvi possit. Ita AA. qui stant pro conclusione immediatè præcedente cum aliis. Ratio est; quia sensibilia signa vitæ Christianæ, cuiusmodi sunt audire Sacrum, invocare Sanctos, recitare orationem Dominicam, sumere S. Eucharistiam, & similia, non ordinantur ad petendam absolutionem à peccatis; quis enim, inquit P. Thyrsus, hac intentione audit Sacrum, sumit S. Eucharistiam, fundit preces &c. ut hoc modo aliis manifestet, se peccasse? vel enim hæc

signa vitæ Christianæ peccatum illud, à quo debet infirmus absolvi, antecedunt, vel sequuntur? si prius; tunc clarum est non posse esse signa æquivalentia Confessionis legitimæ ipsius peccati; nemo enim se accusat hodie de peccato cras futuro. Si posterius, tunc ad hoc, ut servirent pro Confessione, deberent vel ex natura sua, vel ex institutione, vel ex fidelium communi usu esse ordinata ad significandum desiderium absolutionis conjunctum cum seria detestatione peccatorum: atqui hoc non habent, tum quia aliàs non fuisset necessaria tanta sollicitudo, quâ Concilia, & Pontifices ad absolutionem moribundo sensibus destituito dandam requirunt, ut voluntatis præviæ testimonium aliorum verbis habeat, vel desiderium confitendi per se, sive per alios ostenderit. Tum quia vita Christiana non est sui ipsius accusatio, sed ex fine, & natura sua significat potius omissionem peccatorum, quam ipsa peccata, nec ex usu hominum adhibetur ad peccata significanda, ut ante dictum est.

R. Tamen 3. Licet vita præterita Christianè transacta non sit sufficiens Confessio, aut signum sensibile absolutionis, est tamen sufficiens fundamentum ad prudenter præsumendum dari, vel datum fuisse aliquod signum sensibile